Zoranamak

Author 1st-5th centuries AD

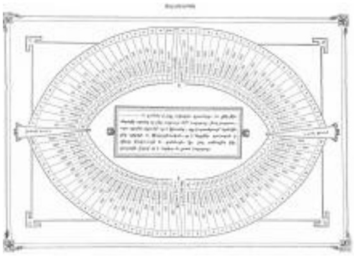

The Military Register of the Kingdom of Greater Armenia during the Arsacid Dynasty (1st-5th centuries AD). The strength of individual Armenian noble houses based on their armies totaling 84 thousand men at arms + 40 thousand of the Royal Army together totaling 125,000 thousand.

This total number had tripled in the 1st century BC, during the reign of the King of Kings (Emperor) Tigranes the Great.

Copyright @ 2002-2026 Zoraweb All rights reserved. | contact

ժամանակաշրջանի համար Զ-ի հայացքները, հակասականությամբ հանդերձ, առաջադիմական էին և հնչում էին որպես բուրժ. հարաբերությունների հաստատման կոչ՝ ֆեոդալական, սուլթանական Թուրքիայի դժնդակ պայմաններում, ուր, սոցիալական հարստահարմանը զուգընթաց, այլադավանները (այդ թվում հայ ժողովուրդը) ենթարկվում էին նաև ազգային հալածանքի:

Երկ. Քաղաքական տնտեսութեան վրայ տեղեկութիւններ, ԿՊ, 1849: Նկարագիր ազգային դաստիարակութեան..., ԿՊ, 1849: Ընթերցասիրութիւն կամ գիրք կարդալու միջոցաւ մտաւորական մշակութեան հասնելու օգտակար խրատներ, ԿՊ, 1852:

Գրկ. Զուրաբյան Մ., Հայ տնտեսագիտական մտքի զարգացման ուրվագծեր, Ե., 1959: Հարությունյան Է., Հայ փիլիսոփայական միտքը XIX դարի առաջին կեսին, Ե., 1965: Հ. *Խաչատրյան*

ԶՈՐԱՆԱՄԱԿ, Հին Հայաստանի ռազմական ուժերի քանակի և դասակարգման մասին պետական վավերագիր կամ ուրույն հրովարտակ: Գործադրվել է Հայաստանում մինչև հայ Արշակունի արքայատան անկումը (IV դ. վերջ — V դ. սկիզբ): Կազմվել է քառաբաժին բոլորակ աղյուսակի ձևով՝ ըստ Մեծ Հայքի չորս կուսակալ զորավարությունների (Հյուսիսային, Հարավային, Արևելյան և Արևմտյան դռներ): Յուրաքանչյուր բաժնում դասվել են 21 կամ 22 նախարարություն՝ նշելով նրանցից յուրաքանչյուրի զորաքանակը: Ըստ մեզ հասած Զ-ի, Արշակունիների օրոք Հայոց զորքի ընդհանուր թվաքանակը եղել է 124 հզ. մարտիկ, որից 84 հզ. կազմել են նախարարական կամ սեպուհական, 40 հզ.՝ արքունի (ոստանիկ) և մարդպետական գնդերը: Արտաքին վտանգի ժամանակ նախարարները իրենց զինվորական ուժերը գումարել են Զ-ով սահմանված զորաթևում, իսկ անհրաժեշտության դեպքում Հայոց արքայի կամ սպարապետի հրամանով օգնել այս կամ այն զորաթևին:

Զ-ի միակ ձեռագիր օրինակը, որը կցված է եղել Անանիա Շիրակացու Ժամանակագրությանը, մեզ է հասել Տիրամայր անունով մի հայուհու ընդօրինակությամբ: Այն առաջին անգամ հրատարակել է (1842) Հովհ. Շահխաթունյանցը իր «Ստորագրութիւն կաթողիկէ էջմիածնի և հինգ գաւառացն Այրարատայ» գրքի Բ հատորում (էջմիածին, 1842, էջ 58): Զ-ի ձեռագիր թերթի մի օրինակ պահպանվում է Երևանի Մեսրոպ Մաշտոցի անվ. Մատենադարանում:

Գրկ. Ալիշան Ղ., Այրարատ, Վնտ., 1890: Адонц Н., Армения в эпоху Юстиниана, 2 изд., Е., 1971. Լ. *Շահինյան*

ԶՈՐԱՆՈՑ, զորամասերի անձնակազմի մշտական տեղավորման համար նախատեսված բնակելի, ծառայական և ուսումնական հարկաբաժիններ ունեցող շենք: Նման կառույցներ եղել են դեռևս Հին Հռոմում ու Կարթագենում: Հին և միջնադարյան Հայաստանում զորանոց-բնակատեղիներ եղել են բերդերում և ամրոցներում, խոշոր քաղաքներում, հատկապես սահմանամերձ գոտիներում: Ռուսաստանում առաջին Զ-ները կառուցվել են 1741-ին, Պետերբուրգում: XIX դ. ռուս. Զ-ներ են կառուցվել Երևանում, էջմիածնում, Ալեքսանդրապոլում, Կարսում:

ՍՍՀՄ զինված ուժերի ներքին ծառայության կանոնադրության (1960) համաձայն, Զ-ում յուրաքանչյուր վաշտի համար նախատեսվում է հատուկ շինություն:

ԶՈՐԱՇԱՐԺ, զորքերի կազմակերպված տեղաշարժ առավել օգտակար խմբավորումներ ստեղծելու և առավել նպաստավոր դիրքեր գրավելու նպատակով՝ ռազմավարական (ստրատեգիական), օպերատիվ ու մարտավարական (տակտիկական) խնդիրներ իրականացնելու համար: Զ. կատարվում է մինչև մարտը, մարտի կամ ռազմերթի ժամանակ: Մարտական գործողությունների ընթացքում Զ-ի առավել բնորոշ ձևերն են՝ շրջառումը կամ թևանցումը (охват), շրջանցումը կամ

Զորանամակ

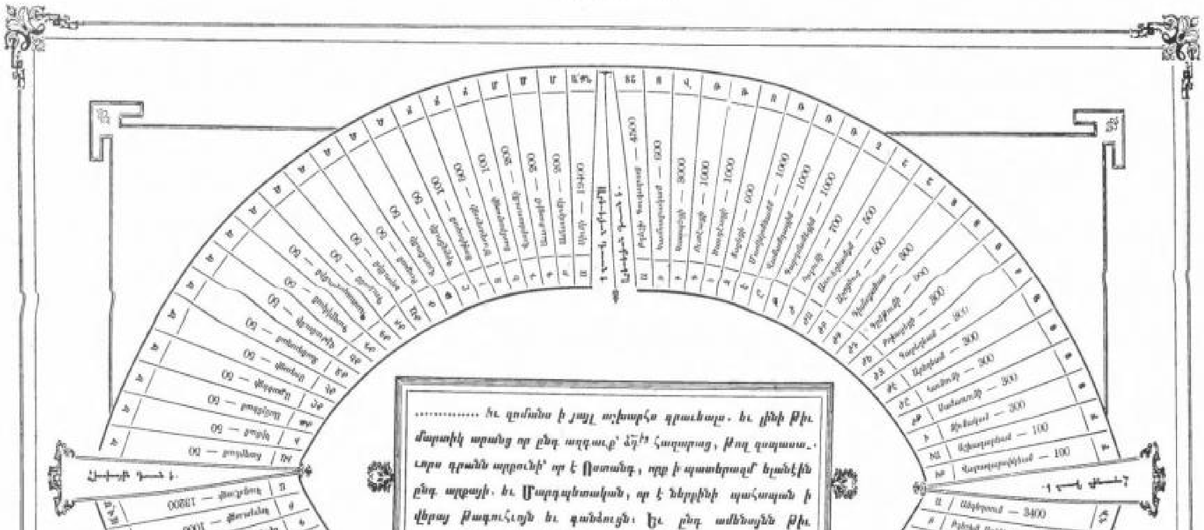

Zoranamak (literally: "military registrar") - Official state document regulating the number and division of military forces in ancient Armenia. Zoranamak was used in Armenia before the fall of the Arshakuni royal dynasty (end of the 4th - beginning

Copyright © 2002-2026 Zoraweb All rights reserved. | contact

of the 5th centuries). This official document was organized in a form of tetrahedral table in accordance with four military districts of Great Armenia: Northern, Southern, Eastern and Western gates. The military districts consisted of 21 or 22 naharardoms (principalities), each with the number of military forces indicated. According to the preserved Zoranamak, during the reign of the Arshakuni dynasty the total number of the Armenian troops was 124 thousand soldiers, out of which 84 thousand were Naharar (Sepuh) troops and the 40 thousand belonged to the royal regiments (vostanik) and internal guards (mardpetakan). In case of external threat, Naharars called up their troops and disposed them according to the military division determined in the Zoranamak. When necessary, they assisted other military divisions of the Armenian army under the command of the king or sparapet (commander-in-chief of the Armenian army).

The only copy of Zoranamak that was attached to Anania Shirakatsi's "Chronicle" retained until present days according to the information provided by an Armenian woman named Tiramayr. It was published in 1842 by Hovanes Shahatuniants in the second volume of "Description of the Cathedral of Echmiadzin and the ancient Ayrarat districts" ("Storagrutiwn kathoghike Echmiatzni yew hin gawarracn Ayraratay") (Echmiadzin, 1842 , p. 58). Today the manuscript of Zoranamak is stored in the Mesrop Mashtots Matenadaran in Yerevan.

Author: L. Shahinian
Source: The Armenian Encyclopedia. Volume 3. Published by the ASE, Yerevan, 1977-1979, pp. 704.

"...*And there shall be many warriors whom thou shall place in 84 thousand to serve and safeguard the royal gates that are thy patrimony. And may they go on war for the king. And may there be the [service of] Mardpetakan within [the country] that should protect the queen and the treasury. And the general number of the Armenian army shall be one hundred and twenty thousand.*"

The Armenian princely families and their troops according to Shirakatsi's Zoranamak:

Eastern Gates
Southern Gates

1. Bdeshx* Gugarats - 4,5000
2. Kamsarakan - 600
3. Kaspetsi - 3,000
4. Uteatsi - 1,000
5. Tzawdeatsi - 1,000
6. Tayetsi - 600
7. Mamikonean - 1,000
8. Vanandatsi - 1,000
9. Gardmanetsi - 1,000
10. Vorduni - 700
11. Arweleanq (Arawelean) - 500
12. Ashotsean - 500
13. Dimaqsean - 300
14. Gntuni - 300
15. Boxaetsi - 300
16. Gabelean (Gabeghean) - 300
17. Abelean (Abeghean) - 300
18. Hawnuni - 300
19. Saharuni - 300
20. Dziwnakan (Dzyunakan) - 300
21. Ashxadarian - 100
22. Varazartikean - 100

Southern Gates
Western Gates

1. Angegh tun - 3,400
2. Bdeshx Aghdzneats - 4,000
3. Bznunakan (Bznuni) - 3,000
4. Manavazean - 1,000
5. Bagratuni - 1,500

Copyright @ 2002-2026 Zoraweb All rights reserved. | contact

6. Xorxoruni - 1,000
7. Tzophatsi - 1,000
8. Vahuni - 1,000
9. Apahuni - 1,000
10. Gnuni - 500
11. Basenatsi - 600
12. Paluni - 300
13. Yntzaki - 4000
14. Mandakuni - 300
15. Slkuni - 300
16. Varajnuni - 300
17. Aytzenakan - 100
18. Arwenean - 300
19. Varjnunean - 100
20. Spanduni - 300
21. Ropsean - 100

Western Gates
Northern Gates

1. Kadmeatsi - 13,200
2. Korduatsi - 1,000
3. Artzruni - 1,000
4. Rshtuni - 1,000
5. Mokatsi - 1,000
6. Golthnetsi - 500
7. Andzevatsi - 500
8. Harujean - 100
9. Trpatuni - 100
10. Mehnuni - 100
11. Akeatsi - 300
12. Zarehavanean - 300
13. Yeranthuni - 300
14. ?Hamastunean - 100
15. Artashesean - 300
16. ?Sagratuni - 100
17. ?Abrahamean - 100
18. Truni - 300
19. Bujuni - 200
20. Qajberuni - 100
21. Boguni - 100
22. Muratsan - 300

Northern Gates
Eastern Gates

1. Syuni (Siwni) - 19,400
2. Amaskoni (Amaskuni?) - 200
3. Awatzatsi - 200
4. Vardzaruni - 200
5. Tambaratsi - 100
6. Mazazatsi - 500
7. Tsolkepan - 100
8. Grzchuni - 50
9. Varnuni - 50
10. Bakan - 50
11. Kchruni (Krchuni?) - 50
12. Gukann - 50
13. Patsparuni - 50

Copyright @ 2002-2026 Zoraweb All rights reserved. | contact

14. Gzrikean - 50
15. Vijanuni - 50
16. Zangalan - 50
17. Sodatsi - 50
18. Akatsatsi - 50
19. ?Aschshnean - 50
20. ?Kichan - 50
21. Taygrean - 50

Notes on pronunciation:

· Letter 'x' in the names of Armenian naharars must be pronounced as 'kh', similar to 'ch' in German 'ich' or in Celtic 'loch'.

· Letters 'gh' in the names of Armenian naharars must be pronounced as French 'r'. This letter historically was the hard Armenian 'l' which gradually changed its pronunciation. Sometimes the same family name could be spelled with 'l' or with 'gh': e.g. Malxazuni - Maghxazuni. Both spellings are congruent.

© Union of Armenian Noblemen 2004

Source:

- http://www.bvahan.com/armenianway/aw/nobility/Zoranamak_Eng.html

kremlin crimes | 12 Armenian Historians | Ancient Armenia | Armenia, The Homeland of the Sumerians?
Armenian-Sumerian | Cyrill Demian - FIRST ACCORDION | Notes on the Hittite Writing
Prehistoric Plant DNA Hints at Early Human Knowledge | Shant Haroutunian | So said archaeologist Bunak
The History Of The Duduk | The genetic history of the Southern Arc: A bridge between West Asia and Europe | Theophanu
USA 1880 maps or Armenia | Urartian Armenian lexicon and comparativ hostorical grammer
ԱՇԽԱՐՀԱԾԱՆԱՁՈՒՄ -- ԳԻՐՔ 4 - 1 | ԱՏԼԱՍ Հայաստանեայց Աշխարհի, 25.11.2022 | Առաջին ՀՀ-ի կեղծիքը
Արամեացիք և Արամերենը | ՀԱՅՈՑ ԾԱԳՈՒՄԸ
ՀՈՒՆԱԿԱՆ ԵՎ ՀՌՈՄԵԱԿԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՀԱՅԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
Հայոց պետականությունը և <<Սասնա ծռեր>> Էպոսը | Հնդեվրոպաբանությունը և հայերենագիտությունը
ՄԱՅՐԻ ԾԱՌԸ ՀԱՅՈՑ ՄԵՋ և հին աշխարհի ընկալումներում | Նախաքրիստոնեական հայատառ արձանագրություն
Շումերերենի նշանակությունը հայագիտության համար | Ստրաբոնը Հայաստանի մասին
ՎԻՇԱՊԱՔԱՐԵՐ, ԾԱԳՈՒՄԸ ԵՎ ԹՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ | ՀԱՅԱՍՏԱՆ XXI ԴԱՐ (ԾՐԱԳԻՐ) | old writings
Հայաստանը Պոմպոնիա Մելայի քարտեզի վրա | Aimarinas and Armenians | Истоки армянской идентичности
Арменоиды – Аристократия Древности | Математика с параметром времени | Սեմյուել Քրքս - Nations
Armenian Tomar | First Accordion | Найден кайрак Пантусова | Оружейный барон Саркис Соганалян | Arman Revazian
Zoranamak | Գահնամակ | ԿԱԶԱԿՆԵՐ | Հայ-Պոլինեզյան լեզվմշակութային ընդհանրություններ
Первая письменная фиксация армянского языка | Հայկական պարբերական հիվանդության աշխարհագրությունը
ՎԱՐԿԱԾՆԵՐԻ ՏԻՐՈՒՅԹՈՒՄ | կույր ռուսասիրությունը | forgotten space programme | Things about the Guitar
Աշխարհի ամենահին գորգը (Pazyryk) | Խեթերե՞ն թե հին Հայերեն -- Վարուժ Ներսեսեան | Խեթերէ՞ն թէ հին հայերէն
Ստեփան Զատիկյանի վերջին խոսքը | Քարահունջի արևածագը և արևի աշտարակը
Դասական ուղղագրութեան կանոններ | Պորտաքարեր, ծագումը, թվագրությունը
Հայոց արքաների գահակալման տարեթվերը | ANNUNAKI Origins, Extinct BIBLICAL GIANTS
Scotland’s Hidden Sacred Past

Copyright @ 2002-2026 Zoraweb All rights reserved. | contact